

Dosarul nr. 2ra-633/20

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul central (jud.: I. Brai)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: M. Anton, O. Cojocaru, I. Țurcan)

Î N C H E I E R E

01 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Mixtă „Incaso”
Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Svetlanei
Pădureanu cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins apelul declarat de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere
Limitată și s-a menținut hotărârea din 25 aprilie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul
central,

c o n s t a t ă :

La 01 februarie 2019, ÎM „Incaso” SRL a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Svetlanei Pădureanu cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de
judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 09 august 2017 între ÎCS ”Iute
Credit” SRL în calitate de creditor și Svetlana Pădureanu, în calitate de debitor, a fost
încheiat contractul de împrumut nr.802528 și executat la sediul creditorului, prin
transferul în contul debitorului a împrumutului acordat.

ÎM „Incaso” SRL a relatat că pentru nerespectarea graficului de rambursare a
împrumutului, debitorul sa angajat să plătească pe lângă valoarea împrumutului
principal, taxa aferentă contactului de împrumut, dobânda și o penalitate contractuală ,
care se raportează duratei de întârziere, însă pârâta nu și-a onorat obligațiunile stipulate
în contract.

Totodată, reclamanta a relatat că pârâta a fost înștiințată despre faptul
nerespectării clauzelor contractuale, prin intermediul notificărilor recomandate și
expediate în adresa acesteia. Ulterior, în adresa Svetlanei Pădureanu a fost expediată
reclamația, prin care ultima a fost informată repetat despre nerespectarea clauzelor
contractuale, despre rezilierea anticipată a contractului de către creditor și obligațiunea
acesteia de a returna împrumutul, dobânda calculată, taxa aferentă la contract și
penalitățile calculate potrivit condițiilor contractuale.

ÎM „Incaso” SRL a menționat că la data înaintării cererii de chemare în judecată datoria Svetlanei Pădureanu față de ÎM ”Incaso” SRL constituia 13218,88 lei fiind calculată potrivit contractului menționat în felul următor: suma principală a contractului – 5230 lei; taxa aferentă contractului - 3196,59 lei; dobânda conform contractului - 396,87 lei și penalitatea contractuală în sumă de 4395,42 lei, adică 0,5% din suma datoriei restante calculată pentru perioada de 180 zile de întârziere plus penalitatea pentru rezilierea anticipată a contractului în mărime de 25 % din suma împrumutului.

Reclamanta a solicitat încasarea din contul Svetlanei Pădureanu a datoriei în sumă de 13218,88 lei, a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 1000 lei și a taxei de stat în sumă de 396,57 lei.

Prin hotărârea din 25 aprilie 2019 a Judecătorei Anenii Noi, sediul central s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Incaso” SRL.

S-a dispus încasarea din contul Svetlanei Pădureanu în beneficiul ÎM „Incaso” SRL a datoriei în sumă de 5230 lei, a dobânzii în sumă de 396,87 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 637 lei. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată (f.d. 44, 49-51).

La 15 mai 2019, ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri de încasare a penalității în sumă de 2826,42 lei, a penalității pentru rezilierea contractului în sumă de 1569 lei, a taxei de stat în sumă de 126,57 și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1000 lei.

Prin decizia din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de ÎM „Incaso” SRL și s-a menținut hotărârea din 25 aprilie 2019 a Judecătorei Anenii Noi, sediul central (f.d. 89-99).

În motivarea soluției, instanța de apel a indicat că potrivit pct. 4.5 din contractul de împrumut, pentru nerambursarea împrumutului pe o perioadă mai mare de 20 de zile calendaristice, calculate de la ziua scadentă realizării rambursării stipulate în contractul de împrumut, împrumutătorul va calcula suplimentar la penalitatea indicată la pct. 4.1, penalitate fixă în mărime de 200 lei, iar potrivit pct. 4.6 din contract, penalitatea pentru o perioadă mai mare de 40 zile, se calculează suplimentar o penalitate în mărime de 30% din valoarea împrumutului neachitat pentru rezilierea anticipată a contractului. Totodată, condițiile contractului stabilesc că în cazul când debitorul nu își realizează obligațiile asumate la semnarea contractului de împrumut, creditorul îl înștiințează (prin diverse metode) despre aflarea lui în întârziere și consecințele neonorării obligațiilor contractuale asumate.

Cu toate acestea, Colegiul civil a specificat că nici în prima instanță, nici în instanța de apel, ÎM ”Incaso” SRL nu a prezentat probe cu referire la notificarea debitorului Svetlana Pădureanu, despre abaterile admise și reziliere anticipată a contractului. Mai mult ca atât, pe lângă faptul că la materialele dosarului nu au fost prezentate careva probe privind înștiințarea prin intermediul telefonului, înștiințarea prin intermediul poștei a debitorului, nu a fost recepționată de aceasta, or, scrisoarea expediată a fost restituită expeditorului cu mențiunea factorului poștal (nereclamat).

Respectiv, instanța de apel a apreciat ca întemeiată concluzia instanței de fond cu privire la respingerea pretențiilor de încasare a penalităților pentru rezilierea

contractului și a penalității contractuale, or, precum reiese din circumstanțele cauzei ÎM ”Incaso” SRL, nu s-a conformat prevederilor din contract care reglementează rezilierea în mod unilateral contractul.

La 14 februarie 2020, ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu a declarat recurs împotriva decizie din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri de modificare a hotărârii primei instanțe și încasarea din contul Svetlanei Pădureanu a penalității în sumă de 2826,42 lei, a penalității pentru rezilierea contractului în sumă de 1569 lei, a taxei de stat în sumă de 126,57, și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1000 lei.

În motivarea recursului, recurenta a invocat dezacordul cu actele judecătorești contestate, considerându-le neîntemeiate și pasibile de a fi casate.

Totodată, ÎM „Incaso” SRL a relatat că instanțele ierarhic inferioare nu au ținut cont de interesele creditorului care, prin neachitarea împrumutului în termen a suportat un prejudiciu, acesta fiind evaluat și negociat cu debitorul, prin instaurarea clauzei penale.

La 03 martie 2020, în adresa intimetei Svetlana Pădureanu a fost expediată copia cererii de recurs depusă de ÎM „Incaso” SRL, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 109).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimata să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată participanților la proces, la 05 decembrie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f.d. 100), însă date privind recepționarea deciziei instanței de apel la materialele cauzei lipsesc. Totodată, ÎM „Incaso” SRL în cererea de recurs a menționat că decizia contestată a fost recepționată la 18 decembrie 2019.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de ÎM „Incaso” SRL, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a

fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎM „Incaso” SRL, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a permite instanței de judecată de a reține existența temeiului prevăzut la articolul 433 lit. a) Cod de procedură civilă. În atare condiții, conjunctura respectivă confirmă că marja de apreciere a instanței de recurs nu a fost disproporționată cu obiectivele securității raporturilor juridice și buneii administrări a justiției, după caz, s-a accentuat rolul instanței supreme de a interpreta uniform legea și de a soluționa litigiile apărute în cadrul aplicării legilor, în raport cu obiecțiile formulate în recurs. Deci, în opinia instanței, normele de drept nu au format un obstacol care să afecteze esența dreptului recurentei de acces la instanță.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de articolul 6 parag. 1 din C.E.D.O., instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză și de trăsăturile speciale ale procedurii în ordine de recurs (a se vedea, inter alia, Latourniere vs Franța,

10 decembrie 2002, parag. 2; Hansen vs Norvegia, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). În concepția instanței europene, articolul 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind lipsit de șanse de succes (a se vedea, *mutatis mutandis*, Kukkonen vs Finlanda (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; Papaioannou vs Grecia, 2 iunie 2016, parag. 45; Baydar vs Olanda, 24 aprilie 2018, parag. 46; Guelfucci vs Franța, 3 iulie 2018, parag. 42 - 44). Aceste raționamente se transpun direct în cazul de față, de vreme ce esența și temeiurile din recursul dedus judecății, inclusiv și argumentele din el, nu sunt în stare să afecteze legalitatea deciziei atacate sau a procedurii în ansamblu.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de către ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu urmează a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu